

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: March/April-2023
Sociology (Compulsory) Paper-XXII

SOCC22: Understanding indian society (New Pattern 2022)

Day and Date: Wednesday, 03/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 According to Guha the oldest race in India is....
A) Nordic B) Nigrilo C) Mongoloid D) Mediterranean
- 2 Which religion is pluralistic?
A) Hindu B) Christian C) Islam D) Buddhist
- 3 The oldest civilization in India is..
a) Buddhist culture b) Vedic culture c) Indus culture d) None of the above.
- 4 Which king sent his daughter and son to Sri Lanka to spread Buddhism?
A) Samrat Harshwardhan B) Samrat Ashok C) Ajat Shatru D) Raja Milind
- 5 G.S Ghurye has addressed the tribals.....
A) Backward Hindus B) Girijan C) Bahujan D) Dalit
- 6 is considered to be the origin of caste system in India.
a) Balutedari b) Agriculture c) Chaturvarna d) Tradition
- 7 The founder of Buddhism is
a) Shri Krishna b) Shri Rama c) Mahadev d) Gautama Buddha
- 8 Caste is a system created on the basis of
a) of birth b) of religion c) of race d) of colour
- 9 is the main characteristic of the Hindu group.
a) Small community b) Religion of the rich c) Modern life style d) Belief in polytheism
- 10 This is an ingroup.
a) Family b) Caste c) Village d) All of the above
- 11 is an important feature of traditional rural society
A) Isolation B) Scattering C) Sociality D) Unity
- 12 is a rite of passage in traditional rural society
A) Polygamy B) polygamy C) marriage D) None of this
- 13 Culturalization means structural
A) Change B) Change C) Work D) Identity

14 ----- The community has been given a lower position in the caste structure by the upper castes

- A)Kunbi B)Coorg C)Salgar D)Dhangar

15 India is a country of-----

- A.villages B.cities C.Tribals D.None of this

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Purushartha theory
- 2 Social life of Jains
- 3 Changes in family organization of urban society
- 4 Diversity of primitive caste

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain tribal changing economic activities
- 2 Explain the impact of modernization on Indian society
- 3 Define human trafficking and explain its nature.
- 4 Explain the nature of culpable homicide by defining it

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the impact of globalization on Indian society
- 2 Discuss the statement that in India there is unity in diversity.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 डॉक्टर गुहा यांच्या मते भारतातील सर्वात प्राचीन वंश..... आहे
अ) नॉर्डिक ब) निग्रीटो क)मंगोलॉइड ड) मेडिटरेनियन
- 2 कोणता धर्म अनेकतावादी आहे?
अ)हिंदू ब) ख्रिश्चन क)इस्लाम ड)बौद्ध
- 3 भारतातील सर्वात प्राचीन संस्कृती..... आहे.
अ) बौद्ध संस्कृती ब)वैदिक संस्कृती क)सिंधू संस्कृती ड)वरीलपैकी नाही.
- 4 कोणत्या राज्याने आपली कन्या व पुत्रास बौद्ध धर्माच्या प्रचारासाठी श्रीलंकेस पाठवले ?
अ)सम्राट हर्षवर्धन ब) सम्राट अशोक क) अजानशत्रू ड) राजामिलिंद
- 5 जी एस घुर्ये यांनी आदिवासींनासंबोधले आहे.
अ)मागासलेले हिंदू ब)गिरिजन क)बहुजन ड) दलित
- 6 ही भारतातील जातिव्यवस्थेची उत्पत्ती मानली जाते.
a) बलुतेदारी b) शेती c) चातुर्वर्ण्य d) परंपरा
- 7 बौद्ध धर्माचे संस्थापक आहेत
अ)श्रीकृष्ण ब) श्रीराम क) महादेव ड) गौतम बुद्ध

- 8 जात म्हणजे आधारावर निर्माण झालेली व्यवस्था आहे.
अ)जन्माच्या ब) धर्मच्या क) वंशच्या ड) रंगाच्या
- 9 हिंदू समुहाचे हे प्रमुख वैशिष्ट्य आहे.
अ) लघु समुदाय ब) श्रीमंताचा धर्म क) आधुनिक जीवन शैली ड) अनेकश्वरवादावर विश्वास
- 10 हा अंतःसमूह आहे.
अ) कुटुंब ब) जात क) खेडे ड) वरील सर्व
- 11हे पारंपारिक ग्रामीण समाजाचे महत्त्वाचे वैशिष्ट्ये आहे.
अ) अलगता ब)विखुरता क) सामाजिकता ड)एकता
- 12 विवाह संस्थेतील परिवर्तन हे पारंपारिक ग्रामीण समाजातहे एक संस्कार आहेत.
अ)बहुपत्नीविवाह ब)बहुपतीविवाह क)विवाह ड) यापैकी नाही
- 13 संस्कृतीकरण म्हणजे रचनात्मक-----होय.
अ) बदल ब)परिवर्तन क)कार्य ड)ओळख
- 14 ----- समुदायास उच्च जातींनी, जातीच्या श्रेणी रचनेमध्ये कनिष्ठ स्थान दिले आहे.
अ) कुणबी ब)कुर्ग क) सलगर ड) धनगर
- 15 भारत हा -----चा देश आहे.
अ. गावे ब. शहरे क. आदिवासी ड. यापैकी काहीही नाही

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 पुरुषार्थ सिद्धांत
- 2 जैनांचे सामाजिक जीवन
- 3 शहरी समाजाच्या कुटुंब संस्थेत बदल
- 4 आदिम जातीची विविधता

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 आदिवासी बदलत्या आर्थिक क्रिया स्पष्ट करा
- 2 आधुनिकीकरणाचा भारतीय समाजावरील प्रभाव स्पष्ट करा
- 3 मानवी दुर्व्यापाराची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.
- 4 दुर्विहित हत्याची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारतीय समाजावरील जागतिकीकरणाचा प्रभाव स्पष्ट करा
- 2 भारतातील विविधतेत एकता आहे या विधानाची चर्चा करा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: March/April-2023

Sociology (Compulsory) Paper-XXII

SOCC22: Understanding indian society (New Pattern 2022)

Day and Date: Wednesday, 03/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 डॉक्टर गुहा यांच्या मते भारतातील सर्वात प्राचीन वंश..... आहे
अ) नॉर्डिक ब) निग्रिटो क) मंगोलॉइड ड) मेडिटरेनियन
- Option 2
- 2 कोणता धर्म अनेकतावादी आहे?
अ) हिंदू ब) ख्रिश्चन क) इस्लाम ड) बौद्ध
- Option 1
- 3 भारतातील सर्वात प्राचीन संस्कृती..... आहे.
अ) बौद्ध संस्कृती ब) वैदिक संस्कृती क) सिंधू संस्कृती ड) वरीलपैकी नाही.
- Option 2
- 4 कोणत्या राज्याने आपली कन्या व पुत्रास बौद्ध धर्माच्या प्रचारासाठी श्रीलंकेस पाठवले ?
अ) सम्राट हर्षवर्धन ब) सम्राट अशोक क) अजानशत्रू ड) राजामिलिंद
- Option 2
- 5 जी एस घुर्ये यांनी आदिवासींना संबोधले आहे.
अ) मागासलेले हिंदू ब) गिरिजन क) बहुजन ड) दलित
- Option 1
- 6 ही भारतातील जातिव्यवस्थेची उत्पत्ती मानली जाते.
a) बलुतेदारी b) शेती c) चातुर्वर्ण्य d) परंपरा
- Option 3
- 7 बौद्ध धर्माचे संस्थापक आहेत
अ) श्रीकृष्ण ब) श्रीराम क) महादेव ड) गौतम बुद्ध
- Option 4
- 8 जात म्हणजे आधारावर निर्माण झालेली व्यवस्था आहे.
अ) जन्माच्या ब) धर्मच्या क) वंशच्या ड) रंगाच्या
- Option 1
- 9 हिंदू समुहाचे हे प्रमुख वैशिष्ट्य आहे.
अ) लघु समुदाय ब) श्रीमंताचा धर्म क) आधुनिक जीवन शैली ड) अनेकेश्वरवादावर विश्वास
- Option 4
- 10 हा अंतःसमूह आहे.
अ) कुटुंब ब) जात क) खेडे ड) वरील सर्व
- Option 1
- 11 हे पारंपारिक ग्रामीण समाजाचे महत्त्वाचे वैशिष्ट्ये आहे.
अ) अलगता ब) विखुरता क) सामाजिकता ड) एकता
- Option 4
- 12 विवाह संस्थेतील परिवर्तन हे पारंपारिक ग्रामीण समाजात हे एक संस्कार आहेत.
अ) बहुपत्नीविवाह ब) बहुपतीविवाह क) विवाह ड) यापैकी नाही
- Option 3
- 13 संस्कृतीकरण म्हणजे रचनात्मक-----होय.
अ) बदल ब) परिवर्तन क) कार्य ड) ओळख
- Option 2
- 14 ----- समुदायास उच्च जातींनी, जातीच्या श्रेणी रचनेमध्ये कनिष्ठ स्थान दिले आहे.
अ) कुणबी ब) कुर्ग क) सलगर ड) धनगर
- Option 2

15 भारत हा -----चा देश आहे.

अ. गावे ब. शहरे क. आदिवासी ड. यापैकी काहीही नाही

Option 1

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 पुरुषार्थ सिद्धांत

Ans:

2 जैनांचे सामाजिक जीवन

Ans:

3 शहरी समाजाच्या कुटुंब संस्थेत बदल

Ans:

4 आदिम जातीची विविधता

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 आदिवासी बदलत्या आर्थिक क्रिया स्पष्ट करा

Ans:

2 आधुनिकीकरणाचा भारतीय समाजावरील प्रभाव स्पष्ट करा

Ans:

3 मानवी दुर्व्यापाराची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.

Ans:

4 दुर्विहित हत्याची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भारतीय समाजावरील जागतिकीकरणाचा प्रभाव स्पष्ट करा

Ans:

2 भारतातील विविधतेत एकता आहे या विधानाची चर्चा करा.

Ans:
